

Bijlage 4.

NKC Omgevingsanalyses COVID-19

Passages met Willem Engel, viruswaanzen en/of viruswaarheid:

1. d.d. 25 juni 2020

Samenvatting

- Het kort geding tegen de staat van Virus Waanzen krijgt ook aandacht. In de Volkskrant een profiel van frontman Willem Engel. Volgens de krant slaat de boodschap van Engel aan bij o.a. (...) en andere gedupeerde ondernemers.

Verslag DOC-19 van 27 oktober 2020

Passages met Willem Engel, viruswaanzen en/of viruswaarheid:

01. Verslag van 27 oktober 2020

3. Algemeen beeld

- a. Situatieschets en duiding
Het meest opvallende aspect uit de situatieschets is melding van een complottheorie over Willem Engel die in opdracht van de overheid zou acteren.

VWS Media-update coronacrisis

Passages met Willem Engel, viruswaanzen en/of viruswaarheid:

2. d.d. 17 maart 2022

VWS MEDIA-UPDATE | 17 MAART 2022

HOOFDLIJNEN ACTUALITEIT

Uitgebreid media-aandacht voor de uitslagen van de gemeenteraadsverkiezingen. Drie zaken die eruit springen: de opkomst in steden blijkt 'teleurstellend laag', de 'versplintering/versnippering' in gemeenten zet door en het CDA loopt een 'doffe dreun' op. Daarnaast breed aandacht (in nieuwsuitzendingen, talkshows, dagbladen en op nieuwssites) voor de arrestatie van Willem Engel, voorman van Viruswaarheid, wegens opruiing. De arrestatie volgt op een massa-aangifte die door ruim 22.500 mensen werd ondertekend.

3. d.d. 18 maart 2022

VOORUITBLIK

- Willem Engel wordt voorgeleid aan de rechter-commissaris. Engel werd woensdagochtend opgepakt in Rotterdam wegens opruiing
10:00 - Hoge Raad doet uitspraak in het cassatieberoep in de zaak die de actiegroep Viruswaarheid vorig jaar februari had aangespannen tegen de Nederlandse staat vanwege de avondklok

Mediabeeld uitspraak hooggerechtshof avondklok

Passages met Willem Engel, viruswaanzin en/of viruswaarheid:

Conclusies:

- Viruswaarheid noemt de uitspraak van het hooggerechtshof 'teleurstellend maar niet onverwacht'. (...) en voorman Engel spreken van een mensenrechtenschending. O.a. NOS plaatst een bericht over de reactie van de groep, die heeft aangekondigd in cassatie te gaan.

Media

- AD schrijft tevens uitgebreid over de uitspraak van het gerechtshof, en voegt korte reacties toe van (...) en voorman Willem Engel van Viruswaarheid.
- RTL Nieuws meldt op zijn website dat 'de juridische onderbouwing voor de avondklok toch in orde was.' De nieuwsdienst beschrijft de uitspraak van het gerechtshof kort en voegt een reactie toe van Willem Engel die spreekt van 'een grove schending van de mensenrechten.'

Reactie Viruswaarheid

- Viruswaarheid noemt het oordeel van het gerechtshof over de avondklok "teleurstellend maar niet onverwacht", meldt NOS. (...) noemde het arrest "het einde van de rechtsorde" en spreekt net als Engel van een 'mensenrechten worden op ongekende manier opzijgeschoven.' NOS vermeldt dat de actiegroep in cassatie gaat tegen de uitspraak.
- De Telegraaf post een video van Willem Engel die telefonisch te horen krijgt over de uitspraak van het hooggerechtshof.

Signalement Terrorisme en Radicalisering 3/2022, 6 april 2022

Passages met Willem Engel, viruswaanzin en/of viruswaarheid:

Aanhoudingen binnen radicale onderstroom anti-overheidsbeweging

Afgelopen maand zijn er verschillende aanhoudingen verricht van personen die tijdens de coronapandemie een zekere bekendheid hebben gekregen vanwege hun voornamelijk activistische, maar in sommige gevallen ook extremistische gedrag. Een van hen was Willem Engel, die als leider van de protestgroep Viruswaarheid een belangrijk gezicht werd van het verzet tegen de coronamaatregelen. Engel werd op woensdag 16 maart, de dag van de gemeenteraadsverkiezingen, door de politie aangehouden. Hij was op weg naar het stembureau. Twee dagen later maakte het OM bekend dat hij twee weken in voorarrest moest blijven. Engel wordt op basis van zeven berichten op zijn socialmedia-accounts verdacht van opruiing.²¹ Na het voorarrest is Engel vrijgelaten, met de voorwaarde dat hij geen uitingen mag doen op sociale media.²²³ Na zijn vrijlating is Engel opnieuw aangehouden, omdat hij zich niet aan zijn schorsingsvoorwaarden zou hebben gehouden.²⁴ Inmiddels is hij opnieuw op vrije voeten.²⁵

Ook zijn in maart drie andere mensen uit de radicale onderstroom aangehouden. Zij zouden een zogenaamd Haags pedofiellenetwerk aan het licht hebben willen brengen. Eerder werd aan een

van hen al een contactverbod opgelegd vanwege bedreigende tweets richting (...) en (...) . Hij heeft zich hier echter niet aan gehouden. ²⁶

Commentaar analist

De politie startte een onderzoek naar Viruswaarheid-leider Willem Engel na de indiening van een collectieve aangifte, die door ruim 22.000 mensen online was ondertekend. Initiatiefnemer van de aangifte was een inwoner uit Harderwijk, die sinds de mededeling van de aangifte eind 2021 wordt bedreigd. ²⁷

Om welke zeven berichten het exact gaat, wil het OM niet kwijt. Engel heeft op Twitter meer dan 15.000 volgers. Via dat medium probeerde hij onder meer mensen aan te zetten om te gaan demonstreren en zorgde hij tijdens de afgelopen coronapandemie op verschillende manieren voor onrust. Zo schreef hij over 'koffiedrinken' (oftewel huisbezoek) bij ambtsleden en zette hij ook de adressen van (...) op het internet. ²⁸ Met (...) was hij in verschillende rechtszaken verwickeld waarin zij elkaar betichten van smaad en laster. Engel verloor en moest (...) een schadevergoeding betalen. ²⁹ De agitprop ³⁰ zorgde ook voor veel ophef door vergelijkingen te trekken tussen het coronabeleid en de Jodenvervolgung tijdens de Tweede Wereldoorlog. ³¹ Sinds zijn arrestatie heeft een klein aantal aanhangers gedemonstreerd voor zijn vrijheid en zouden er nep-posters van Amnesty over Engels vrijlating ('Free Willem Engel') rondgaan. ³² Het herhaaldelijk oppakken en vrijlaten van Engel (hoewel juridisch verdedigbaar) zal nieuwe zuurstof geven aan de anti-overheidsbeweging.

Complotdenkers zoals Engel vormen een deel van de radicale onderstroom van de anti-overheidsbeweging.

²¹ "Rotterdammer verdacht van opruiing langer vast", *Openbaar Ministerie*, 18 maart 2022.

²² "Willem Engel voorlopig vrij, maar mag niet op sociale media", *NOS*, 30 maart 2022.

²³ "Politiezaak Willem Engel gaat niet door, meervoudige kamer neemt over: 'Dit geeft zaak meer gewicht'", *Algemeen Dagblad*, 29 maart 2022.

²⁴ "Willem Engel opnieuw opgepakt na schenden voorwaarden vrijlating", *NOS*, 3 april 2022.

²⁵ "Willem Engel is vrij en mag weer op sociale media. 'OM opereert onhandig'", *De Volkskrant*, 5 april 2022.

²⁶ "Complotdenkers opgepakt om smaad, laster, opruiing en bedreiging", *AD*, 9 maart 2022; (...) blijft vastzitten", *Leidsch Dagblad*, 14 maart 2022; "Opgepakte (...) was twee keer bij (...) ondanks contactverbod, mogelijk weken de cel in", *AD*, 6 januari 2022.

²⁷ "Was Engel aan het opruien of alleen aan het trollen?", *NRC*, 17 maart 2022; "Indiener massa-aangifte tegen Willem Engel zwaar bedreigd", *De Stentor*, 25 maart 2022; "Tienduizend mensen ondertekenen aangifte tegen Willem Engel: 'Mogelijk achter tralies'", *AD*, 28 november 2021.

²⁸ "Was Engel aan het opruien of alleen aan het trollen?", *NRC*, 17 maart 2022; "Willem Engel zet (...) , (...) doet aangifte", *NOS*, 22 maart 2022; ' (...) krijgt ongewenst bezoek van 'groepje antivaxers' uit Nederland', *AD*, 6 maart 2022.

²⁹ ' (...) opnieuw vrijgesproken voor laster ten aanzien van Willem Engel', *De Telegraaf*, 9 december 2021

³⁰ Een agitprop is iemand die oproept tot (politieke) actie en dat propagandeert.

³¹ "Jodenster-uitspraak Willem Engel zet kwaad bloed bij CIDI: 'Verschrikkelijke belediging'", *AD*, 6 januari 2021.

³² "Acht aanhoudingen bij demonstratie op Museumplein", *AD*, 20 januari, 2022; "Ophef om 'Free Willem Engel'-poster: 'Wij staan hier absoluut niet achter'", *AD*, 23 maart 2022.